

یادداشت

وزارت مالیه ضرورتی در اقق توسعه ایران

مهراب عالی

با فتح تهران توسط مشروطه‌خواهان و به نمر نشستن انقلاب مشروطه در سال ۱۲۸۵، اولین کابینه قانونی تشکیل و ناصرالملک به عنوان نخستین وزیر مالیه از مجلس شورای ملی رأی اعتماد گرفت. به دستور او، محل کنونی رادیوتهران که محل اداره گمرک بود، به وزارت مالیه اختصاص یافت. در سال ۱۲۸۹، ادارات هفت‌گانه وزارت مالیه تصویب و تشکیل شد و مهم‌ترین ادارات در آن زمان خزانه‌داری کل، گمرک و وصول عایدات بود. پس از مدتی محل وزارت مالیه به پارک اتابک، محل کنونی سفارت شوروی سابق، انتقال یافت. مورگان شوستر که به عنوان خزانه‌دار کل به استخدام دولت ایران درآمده بود، در سال ۱۲۹۰ آغاز به کار کرد و به فاصله یک ماه با تصویب قانونی از طرف مجلس کلیه اختیارات امور مالی ایران را به دست گرفت. مطابق قانون ۱۲۹۴، وزارت مالیه به ۹ اداره تقسیم شد که عبارت بودند از: دایره وزارتی، تشخیص عایدات و خالصه‌جات و مسکوکات، خزانه‌داری کل و دیون عمومی و وظایف گمرکات، محاکمات مالیه، کمیسیون تطبیق حوالجات، پرسنل و ملزومات و مجلس مشاور عالی برای محاکمات اداری.

تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی

در ۲۶ شهریور ۱۳۱۲، با انتخاب علی‌اکبر داور به عنوان وزیر مالیه، روزنامه‌ها کم‌کم وزارت مالیه را که از زمان تشکیل در سال ۱۲۹۴ و هم‌زمان با دوران مشروطه به این نام شناخته می‌شد، وزارت دارایی نامیدند. بعد از آن فرهنگستان به شکل رسمی نام مالیه را برداشت و نام دارایی را که حالا در بین مردم هم جا افتاده بود، جایگزین آن کرد. حالا سازمان به دو قسمت مالی و اقتصادی تقسیم و به وسیله دو معاون و هفت مدیر اداره می‌شد تا در سال ۱۳۲۹، وزارت دارایی با تقلیل ادارات مورد تصویب قرار گرفت و در سال ۱۳۵۳ قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی با شش ماده به تصویب مجلس شورای ملی سابق رسید. سرانجام در سال ۱۳۸۱ در راستای اجرای ماده ۵۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به منظور افزایش کارایی نظام مالیاتی و رفع موانع سازمانی و همچنین تمرکز کلیه امور مربوط به اخذ مالیات در یک سازمان واحد، سازمان امور مالیاتی ایران به صورت یک مؤسسه دولتی و زیر نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی ایجاد شد.

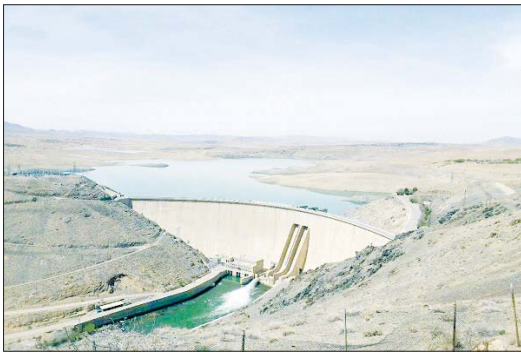
زمره‌های استقلال مجدد نظام مالیاتی

در جریان رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰، دکتر عبدالناصر همتی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های اقتصادی خود را در صورت رسیدن به پاستور برای تأمین مالی پایدار دولت، منفک‌کردن سازمان امور مالیاتی از وزارت امور اقتصادی و دارایی و تشکیل زیر‌معاونت جدید زیر نظر ریاست‌جمهوری اعلام کرد. همتی دلیل مهم خود را برای این تصمیم، استقلال نظام مالیاتی و برداشتن فشارهای سیاسی و ملاحظات غیرضرور بر این مجموعه برای فعالیت و تصمیم‌گیری در شرایط کارشناسی و تخصصی عنوان کرد. البته پیش از آن نیز بسیاری از کارشناسان اقتصادی و بزرگان و صاحب‌نظرهای مالیاتی کشور با مطرح‌کردن موضوعاتی چون «وزارت امور اقتصاد و دارایی یک مجموعه ستادی است و این یک اشتباه است که سازمان امور مالیاتی به عنوان یک نهاد اجرایی زیرمجموعه آن باشد»، خواستار جداشدن سازمان امور مالیاتی از وزارت اقتصاد شده بودند. در تازه‌ترین اظهارنظر در این باره، دکتر داود منظور، معاون پیشین رئیس‌جمهور و رئیس کل سابق سازمان امور مالیاتی کشور، در اظهاراتی همسو با برنامه اعلامی دکتر همتی در سال ۱۴۰۰ گفت: «امروزه اهمیت سازمان امور مالیاتی بیشتر از تعداد زیادی از وزارتخانه‌های کشور است و این ظرفیتی را برای ارتقا به یک وزارتخانه یا یک معاونت زیر نظر ریاست‌جمهوری دارد». در خاتمه باید ببینیم در شرایط خطیر اقتصادی کشور، تحریم‌های بین‌المللی و لزوم جایگزینی درآمدهای پایدار مالیاتی در تأمین مالی کشور به‌جای درآمدهای ناپایدار نفتی، تصمیم دولت چهاردهم و وزیر امور اقتصادی و دارایی برای نظام مالیاتی کشور و دانستن تقویت و استقلال آن چه خواهد بود.

خبر

کاهش آب ورودی سدها

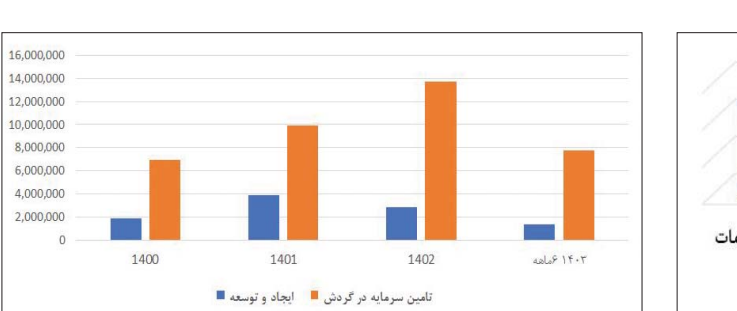
در سال آبی جاری (ابتدای مهرماه) تا ۱۷ آذر میزان ورودی سدها سه‌میلیارد و ۷۰۰ میلیون مترمکعب بوده که نشان‌دهنده کاهش دودرصدی بوده است. به گزارش مهر، در سال آبی جاری (ابتدای مهرماه) تا ۱۷ آذر میزان ورودی سدها سه‌میلیارد و ۷۰۰ میلیون مترمکعب بوده، درحالی‌که در مدت‌زمان سال گذشته به سه‌میلیارد و ۷۹۰ میلیون مترمکعب می‌رسید و اکنون کاهش دو درصدی ورودی سدها را شاهد هستیم. البته خروجی سدها کمی امیدوارکننده به نظر می‌رسد و نسبت به مدت‌زمان مشابه سال گذشته کاهش یک‌دصدی را نشان می‌دهد؛ به‌طوری‌که از ابتدای مهرماه تا ۱۷ آذر خروجی سدها پنج‌میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب بوده، درحالی‌که سال گذشته این عدد به پنج‌میلیارد و ۶۷۰ میلیون مترمکعب می‌رسید. همچنین آب موجود در مخازن سدها از ابتدای سال آبی تا ۱۷ آذر، ۲۲ میلیارد و ۶۶۰ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت‌زمان مشابه سال گذشته، ۲۰۰میلیارد و ۲۸۰ میلیون مترمکعب، افزایش ۱۲درصدی را نشان می‌دهد. در مجموع نیز ۴۴ درصد از سدها پر و ۵۶ درصد دیگر از ظرفیت مخازن سدها خالی است. ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور از ابتدای سال آبی جدید تا ۱۶ آذر معادل ۳۴٫۹ میلی‌متر است. این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت ۴۵٫۶ میلی‌متر، ۲۳ درصد کاهش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته ۳۴٫۲ میلی‌متر، دو درصد افزایش را نشان می‌دهد.

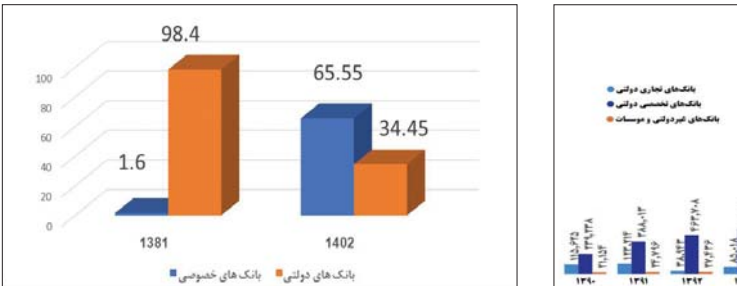
«شرق» استاندارد دوگانه نظام بانکی در پرداخت تسهیلات را بررسی می‌کند

انحراف بانکی

است که بارها و بارها در گزارش‌های نهادهای علمی-پژوهشی و گزارش‌های رسمی منعکس شده، ولی هرگز مورد رسیدگی و پیشگیری واقع نشده است. این در حالی است که سیستم بانکی با تأکید بر همین قوانین و مقررات، از پرداخت تسهیلات به صنایع کشور بنا بر قانون ذی‌نفع واحد سر باز زده است.

مقایسه سهم بانک‌های خصوصی و دولتی در خلق نقدینگی از ۱۳۸۱ تا شش ماهه ۱۴۰۲

بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی (میلیارد ریال) از خرداد ۱۳۹۰ تا خرداد ۱۴۰۳ – منبع بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بررسی عملکرد سیستم بانکی در قبال تسهیلات‌دهی به شبکه ذی‌نفعان

در بخش اول این گزارش با تکیه بر گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، عملکرد بانک در تسهیلات‌دهی به ذی‌نفعان بررسی شده است.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بنا بر قانون بند «د» تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ به‌تازگی اطلاعات مربوط به تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط با بانک و مؤسسه‌های اعتباری غیربانکی را منتشر کرده است. بررسی اعداد و ارقام منتشرشده حاکی از وجود ابعاد تأمل‌برانگیزی در عملکرد نظام بانکی کشور در تخصیص منابع به ذی‌نفعان این بانک‌ها بوده است که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی به آن پرداخته است.

مطابق آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط (اشخاص مرتبط به هر بانک یا مؤسسه)، تعداد زیادی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری کشور در پرداخت تسهیلات، تسهیل قبول تعهدات تخلفات گسترده‌ای را مرتکب شده‌اند که ریسک ناشی از ورشکستگی اشخاص را به سیستم بانکی منتقل کرده و در موضوعات مرتبط با ریسک، از آن با نام ریسک سرایت نام برده می‌شود. این عملکرد یک بانک یا مؤسسه، علاوه بر ضربه‌زدن به وضعیت آن بانک یا مؤسسه متخلف، کل شبکه بانکی را نیز با تأثیر خارجی منفی خود دچار مشکل می‌کند که به این منظور بسیاری منابع است تا اقدامات نظارتی و مجازات‌های لازم از سوی بانک مرکزی و دیگر نهادهای نظارتی بر عملکرد این بانک‌ها اعمال شود.

مقایسه سرمایه پایه با خالص مانده تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط

تعدادی از بانک‌ها شامل ایران‌زمین، آینده، پارسیان، دی، شهر و مؤسسه اعتباری ملل اگرچه به دلیل منفی بودن سرمایه پایه مطلقاً مجاز به اعطای تسهیلات نبوده‌اند،

درعین‌حال مبالغ زیادی تسهیلات و تعهدات به اشخاص مرتبط پرداخت کرده‌اند.

همچنین برخی دیگر از بانک‌ها مانند ملی، سرمایه، سینا، سامان و پاسارگاد اگرچه به دلیل مثبت‌بودن سرمایه پایه، مجاز به تسهیلات‌دهی به اشخاص مرتبط بوده‌اند اما رقم پرداختی آنها فراتر از حدود جمعی مقرر در آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط بوده است که در نمودار فوق مشخص است.

در مجموع براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، می‌توان گفت غیر از بانک‌های توسعه صادرات، گردشگری، مسکن و مؤسسات اعتباری ملل که در پرداخت تسهیلات و قبول تعهدات بر مبنای حدود فردی تخلفی نداشته‌اند، همه بانک‌ها در درصد بالایی از تسهیلات و تعهدات خود به اشخاص مرتبط، حد فردی را رعایت نکرده و دچار تخلف شده‌اند. بانک‌های اقتصاد نوین، ایران‌زمین، آینده، پارسیان، پاسارگاد، تجارت، توسعه صادرات، سامان، سرمایه، صنعت و معدن، کارآفرین، ملت و مؤسسه اعتباری ملل نیز در صدرصد تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط از حدود فرعی تخلف داشته‌اند.

بررسی عملکرد نظام بانکی در قبال تسهیلات‌دهی به صنعت

وجود تخلفات شبکه بانکی در توزیع منابع به سمت ذی‌نفعان آن، در حالی است که بانک‌ها و مؤسسات پولی همواره با تأکید بر قانون ذی‌نفع واحد از تسهیلات‌دهی فراتر از سقف مقررشده در قانون به صنایع خودداری کرده و با وجود رشد روزافزون نقدینگی در کشور، صنایع همواره با کمبود سرمایه در گردش مواجه بوده‌اند.

در نمودار فوق به‌وضوح نشان داده شده است که از ابتدای دهه ۸۰ به‌عنوان نقطه عطفی در نظام بانک‌داری که با تأسیس بانک‌های خصوصی ایجاد شد، تا به امروز سهم مانده تسهیلات اعطایی به بخش‌های بازرگانی و خدمات

نگاه

سهم هیچ تأمین اجتماعی از نسخه‌های درمانی

من بابت دیابت هر دو ماه و نیم، سه‌میلیون و ۴۰۰ هزار تومان پول دارو می‌دهم که از این مبلغ فقط ۴۰۰ هزار تومان آن را بیمه پایه می‌دهد؛ بیمه تکمیلی ریالی برای دارو نمی‌دهد. در واقع من بازنشسته با وجود بیمه پایه تأمین اجتماعی و بیمه تکمیلی، هر دو ماه و نیم فقط سه میلیون تومان پول داروهای دیابت می‌دهم. یک کارگر شاعُل، در سال چقدر در صندوق تأمین اجتماعی ذخیره می‌کند؟ این پول‌های انبوه که مبالغ آن سر به فلک می‌کشند، کجا می‌رود و چرا بیمه پایه تأمین اجتماعی، هزینه‌های یک نسخه ساده درمان را تقبل نمی‌کند؟

حداقل سهم پرداختی حق بیمه تأمین اجتماعی کارگران برای سال ۱۴۰۳ برابر با ۲۸ میلیون و ۳۹۸ هزار و ۵۵۳ ریال اعلام شده است. هر کارگر در هر ماه حداقل دومیلیون و ۸۰۰ هزار تومان (مجموع سهم کارگر و کارفرما) حق بیمه می‌پردازد. حق بیمه کارگر در سال ۳۳میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است؛ یک‌سوم این مبلغ، «سهم درمان کارگر» است و در صندوق درمان تأمین اجتماعی ذخیره می‌شود. به عبارتی سالی حدود ۱۱میلیون و ۲۰۰ هزار تومان سهم درمان کارگر است؛ تازه این رقم مربوط به کارگر حداقل‌بگیر است. برای دستمزدهای بالاتر و حق بیمه‌های بالاتر، سهم درمان نیز بیشتر است.

نکته اینجاست که تأمین اجتماعی نصف این ۱۱میلیون و ۲۰۰ هزار تومان را خرج درمان کارگر نمی‌کند؛ حتی یک‌سوم این مبلغ هم برای درمان کارگر خرج نمی‌شود؛ بیمه پایه چیزی در حد هیچ است. در روزهای میانه آذرماه، در اوج آلودگی هوا و آلودگی ویروس آنفلوآنزا، به یک کلینیک درمانی خیریه و دولتی در غرب تهران مراجعه کردیم؛ هزینه ویزیت پزشک عمومی حدود صد هزار تومان شد که ۶۸ هزار تومان آن سهم پرداختی فرد است؛ سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کمی کمتر از ۳۷ هزار تومان را کردن گرفت؛ پول داروها هم (داروهای ساده سرماخوردگی) حدود ۱۶۰ هزار تومان شد که این بار هم فقط ۵۰ هزار تومان آن بر عهده تأمین اجتماعی قرار گرفت؛ نزدیک ۱۲۰ هزار تومان هزینه دارو از جیب بیمه‌شده پرداخت شد.

این تجربه عینی نشان می‌دهد که تأمین اجتماعی هیچ کجای درمان کارگران نیست. بیمه پایه کلاً بی‌ارزش شده و هیچ کاری برای بیمه‌شدگان نمی‌کند. بازنشستگان و مستمری‌بگیران که گرفتار بیماری‌های سخت‌تر و نسخه‌های پزشکی پیچیده‌تر هستند، تجربه‌های به‌مراتب دردآورتری دارند؛ برای آنها بیمه پایه به اضافه بیمه تکمیلی، چیزی در حد هیچ است. بیمه تکمیلی خدمات محدود و سقف کوتاهی دارد و برای داروهای ریالی نمی‌پردازد.

آگهی مناقصه عمومی – نوبت دوم

شهرداری اهواز در نظر دارد پروژه مشروطه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به شرکت های دارای رتبه ۵ اینبه به مدت شش ماه واگذار نماید.

ردیف	عنوان مناقصه	مبلغ بر آورد/ ریال	مبلغ تضمین ۵٪ شرکت در مناقصه
۱	پهسازی پیاده روهای بلوار شهید قاسم سلیمانی حد فاصل ورودی بلوار علامه (دروازه) تا شرکت گاز استان خوزستان در حوزه خدماتی منطقه هفت شهرداری	۱۲۸/۳۹۱/۳۳۶/۲۹۵	۶/۴۲/۰۰۰/۰۰۰

پرداخت هزینه انتشار آگهی و وجوه قانونی سامانه ستاد به عهده برنده مناقصه می باشد.
پیشنهاد قیمتها در صورتی قابل بررسی میباشند که اسناد فیزیکی قبلاً در سامانه ستاد بارگذاری و مورد تأیید باشند.
شهرداری در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار می باشد.
مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه پنج درصد مبلغ اولیه می باشد که می بایست به یکی از دو طریق ذیل ارائه شود.
(الف) - فیش واریزی مبلغ فوق به حساب ۰۲۰۳۹۹۴۳۹۸۰۰۱ شهرداری اهواز نزد بانک ملی به نام شهرداری اهواز
(ب) - به صورت ضمانتنامه بانکی به نام شهرداری اهواز و به مدت سه ماه از تاریخ افتتاح پیشنهادها
تبصره : محل اعتبارات این مناقصه از بودجه جاری شهرداری (منابع داخلی) می باشد.
برندگان اول و دوم مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.

تاریخ برگزاری کمیسیون مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۹ ساعت ۹ صبح در محل ساختمان شماره ۳ شهرداری اداره قراردادهای می باشد.

به برنده مناقصه بیش پرداخت داده نخواهد شد.
کلیه شرکتهای محروم از اجرای کار حق شرکت در این مناقصه را ندارند.
سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج شده است.
شناسه آگهی: ۱۸۴۳۱۶۸

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل شهرداری اهواز